

## gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrto leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 12. decembra 1883.

**O b s e g:** Pitanje govedi. — Gospodarske stvari iz dež. zbora kranjskega. (Dalje.) — Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske 21. novembra l. 1883. (Dalje.) — Gospodarske novice. — XIX. občni zbor Matice Slovenske 5. dan decembra 1883. — Spomini na veliko slavjansko romanje v Rim leta 1881. (Dalje.) — Državni proračun za 1884. leto za kraljestva in dežele zastopane v državnem zboru, po predlogu vlade. — Podoba (povest). (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

## Gospodarske stvari.

### Pitanje govedi.

Spisal — c.

V začetku pitanja, dokler se mišice polnijo z mesnim sokom, pitanje najbolje napreduje; pozneje, ko se začne tudi mast nabirati, gré uže počasneje, in nazadnje se goved le malo poredi, ker se vodeni deli živalskega telesa začno nadomestovati z bolj lahko mastjo.

Iz zadnje rečenega se razvidi, da se goved še zmerom debeli, če tudi na teži toliko ne pokaže. Iz vsega pa sledi, da popolnem pitana žival le takrat primeren dobiček dá, ako se jo ne samo po teži, ampak tudi po kvaliteti prodá, to je, za dovršeno opitano goved vtežna jednota bolje plača, kot na pr. za napol vpitane.

V družih slučajih stori se bolje, živali takoj prodati, ko se počasno pitanje prične.

Z ozirom na to, katero krmsko sredstvo je pri pitanju glavno, imamo pitanje z mlekom, zeleno krmo, senom, zrnem itd. Z mlekom se pita le teleta, to se ve da le tam, koder se zamore meso pitanih telet primerno dražje prodati. Tacemu teletu se dá, ko je enkrat 3 mesece staro postalo, mleka kolikor ga hoče, pa prav nič sena ali slame, še celó varovati se jih mora pred tako krmo. Pitanje se pa s tem zamore pospeševati, da se teletu na dan en do dva jajca dá. V poprek se računi, da 10 litrov mleka teleta za 1 kilogr. težjega storé.

Z zeleno krmo ne more se nikdar popolnem odebeliti. Pri tem pitanji je paziti, da krma ni preobležana. Priporoča se, med zeleno krmo seno ali slamo vmes rezati.

Sè senom ali otavo se prav dobro goved opita, to je, da je to pitanje dolgotrajno in da se veliko krme porabi.

Surovi krompir se le tam dobro za pitanje porabi, koder je živina na njega navajena. Kuhani krompir je zmirom dober. Pitanje z zrnem ni primerno, ker se njih dragi ogljenčevi hidrati v drugih krmskih sredstvih ceneje dobi.

Oljnate preše, otrobi, strto žito se najbolje krmi v podobi gorke, osoleče, sredno redke vodene zmesi. Izvrstno pitanje je ono s pivovimi tropinami, ter se jih

smé zraven sena ali slame do 8 kilogramov žive teže porabiti.

Koliko časa da pitanje traja, je odvisno od krme, od posamezne živali, in tudi koliko da je žival bila uže vdebelená, ko smo pričeli pitati. Glavni pogoj pitanja je točnost in red v krmenju, ker le na ta način je mogoče, v primerno majhnem času veliko krme v žival spraviti. Da zamore živina s tekom jesti, naj se jo večkrat na dan napaja. Napajanje naj se zmirom v hlevu godi, nikakor se jih naj pa ne goni na vodo, ker skakanje, dolga pot itd. hitro pitanje ovira.

Sicer se pa ne sme taki govedi na noben način mir motiti, zato je tudi dobro, da so hlevi bolj temni. Pozimi je treba skrbeti, da je hlev dovelj gorak.

K zaželenemu vspehu pripomore tudi zmerno soli, ki se je krmi dodane.

Goved, katero pitamo, je treba zmirom snažiti; toliko bolja je delavnost, kaže z ozirom na izpuhtenje, toliko bolje je prebavanje in hitreje se pita. Stelje tudi taka goved več potrebuje, ker ona dosto več gnoja naredi.

Pri izberi govedi za pitanje naj se ozira na sledeče: Goved naj bo:

1. Drobnihi kosti, nizkih nog, dolgega in globokega života, širokih prs;
2. srednje starosti, dalje
3. da so možke živali skupljene;
4. zdrave;
5. da ni prekumerna, kajti taka goved porabi veliko krme, predno se začne debeliti.

## Občni zbor c. k. kmetijske družbe kranjske

21. novembra l. 1883.

(Dalje.)

Na ta vprašanja odgovoril je glavni odbor, da je za vcenitev takega postavnega načrta treba nadrobnega poznanja dotičnih krajev našega Krasa, enako pa tudi temeljitih gozdarskih vednosti, da bode najbolje v ta namen sklicati enketo, v kateri naj bi bili strokovnjaki in z razmerami našega Krasa dobro soznanjeni gozdarji in gospodarji iz okraja postojnskega, nadalje c. k. okr. glavar postojnski, zastopniki visoke deželne vlade, de-